

Y-тип хексаферити магнетоелектрици – структурни и магнитни свойства

Б. Георгиева¹, Т. Куцарова¹, С. Колев¹, К. Крежов², Д. Ковачева³,
Ч. Гелев¹, В. Vertruyen⁴, R. Closset⁴, R. Cloots⁴, A. Zaleski⁵

¹Институт по електроника, Българска академия на науките,
бул. Цариградско шосе 72, София-1784, България

²Институт за ядрени изследвания и ядрена енергетика,
Българска академия на науките, бул. Цариградско шосе 72,
София-1784, България

³Институт по обща и неорганична химия, Българска академия
на науките, ул. Акад. Г. Бончев, бл.11, София-1113, България

⁴LSIC, Chemistry Department B6, University of Liege, Sart Tilman,
B-4000 Liege, Belgium

⁵Institute of Low Temperature and Structure Research, PAS,
50422 Wroclaw, Poland

Abstract. Мултифероиците са клас мултифункционални материали, които притежават едновременно най-малко две от трите свойства фероеластичност, фероелектричност, феромагнетизъм. Y-тип хексаферитите са мултифероици при стайна температура и ниски магнитни полета – под 0.1 Т. В настоящото изследване ние ще представим резултати свързани с влиянието на метода на получаване на прахове от $Ba_{1.5}Sr_{0.5}Zn_2Fe_{12}O_{22}$ върху техните структурни и магнитни свойства. Праховите проби от $Ba_{1.5}Sr_{0.5}Zn_2Fe_{12}O_{22}$ са получени по два метода – зол-гел самоизгаряне и ултразвуково съутаяване. Рентгенофазовият анализ на получените прахове чрез зол-гел самоизгаряне показва, че основната фаза е Y-тип хексаферит, а като втори фази се наблюдават линии на $BaFe_2O_4$ и $ZnFe_2O_4$. $Ba_{1.5}Sr_{0.5}Zn_2Fe_{12}O_{22}$ е основната фаза в пробата получена чрез ултразвуковото съутаяване, като се наблюдават следи от $ZnFe_2O_4$.

Изследванията на пробата получена чрез зол-гел самоизгаряне със сканиращ електронен микроскоп показват, че частиците са с различни размери и форма и са силно агрегирани. Частиците на пробата получена чрез ултразвуковото съутаяване са с добре изградена хексагонална форма характерна за хексаферитите. Те притежават и висока стойност на намагнитеността на насищане – 40.67 emu/g. Наблюдава се и съвместно нарастване на няколко частици, което е характерно за обемните материали. Това предполага, че този метод би могъл да се използва за получаване на обемни материали от $Ba_{1.5}Sr_{0.5}Zn_2Fe_{12}O_{22}$ с висока плътност, които да се използват като мишени за получаване на тънки и дебели слоеве чрез магнетронно разпрашване или лазерна аблация.